EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1860,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan ympäristökeskuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0064/2020),

A. toteaa, että Euroopan ympäristökeskuksen tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2018 oli 65 800 176,52 euroa, mikä merkitsee 6,57 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna; ottaa huomioon, että keskuksen talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta (65,45 prosenttia) ja erityisten sopimusten mukaisista määrärahoista eli Copernicus-ohjelmasta ja European Human Biomonitoring -ohjelmasta (34,55 prosenttia) ([2]);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan keskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että keskuksen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2018 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,96 prosenttia, mikä merkitsee hienoista 0,01 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna; panee merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 91,06 prosenttia, mikä merkitsee 2,03 prosentin lisäystä edellisvuoteen verrattuna;

Toiminnan tuloksellisuus

2. panee tyytyväisenä merkille, että keskuksen mukaan merkittävää edistystä saavutettiin päällekkäisiin tehtäviin liittyvien resurssien jakamisessa muiden samantyyppisiä tehtäviä hoitavien virastojen kanssa; panee merkille myös, että keskus toteutti ihmisten terveyteen liittyviä yhteisiä toimia muiden tieteellisiä tehtäviä hoitavien virastojen, muun muassa Euroopan kemikaaliviraston ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, kanssa; panee tyytyväisenä merkille, että kiinnostus keskuksen tietoja ja dataa kohtaan on kasvamassa; katsoo, että ympäristötiedon levittäminen on erittäin tärkeää, kun otetaan huomioon uuden komission politiikat ja ilmastonmuutoksen vaarat;

3. toteaa, että keskus saavutti sen vuotuisen työohjelman mukaiset vuotta 2018 koskevat tavoitteensa ja tarjosi eurooppalaisille päätöksentekijöille ja kansalaisille pääsyn ajantasaisiin ja merkityksellisiin tietoihin: keskuksen verkkosivusto sai 500 000 käyttäjää lisää (+ 17 %) vuonna 2018 ja saavutti yhteensä 3,45 miljoonan käyttäjän määrän rekisteröiden 10,7 miljoonaa käyntiä (+ 15 %);

([1]) EUVL C 416, 15.11.2018, s. 1.
([2]) EUVL C 416, 15.11.2018, s. 3.

4. kannustaa keskusta jatkamaan palvelujensa digitalisointia;

5. muistuttaa, että ympäristökeskus tuottaa luotettavaa ja riippumatonta tietoa ympäristöstä; antaa tunnustusta keskuksen laadukkaista tuotoksista vuonna 2018, esimerkiksi Euroopan ilmanlaatua, elohopeaa Euroopan ympäristössä sekä kiertotaloutta koskevista raporteista; korostaa, että on edelleen vaikeaa saada selkeää ja luotettavaa tietoa joistain EU:n talouden osa-alueista, minkä vuoksi keskus ei pysty tekemään täysin kattavaa analyysia ympäristön tilasta unionissa;

6. panee merkille keskuksen keskeisen roolin ympäristön tilaa koskevan laadukkaan tiedon tuottajana ja toteaa, että sen merkitys vain kasvaa, kun otetaan huomioon millaisen valtavan haasteen edessä unioni on pyrkiessään torjumaan ilmaston ja biologisen monimuotoisuuden kriisiä, sekä sen roolin etsittäessä ratkaisuja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman avulla; pitää myönteisenä sitä, että keskuksen mielipidettä kuullaan kaikissa toimielimissä, ja suosittelee, että keskuksen tieteellisellä komitealla olisi keskeinen rooli komission neuvonantajana;

7. kehottaa keskusta tekemään yhteistyötä EU:n muiden asiaankuuluvien virastojen kanssa, jotta ihmisen toiminnan ympäristövaikutuksia voidaan arvioida paremmin;

8. muistuttaa, että vuonna 2018 keskus aloitti energiaunionin hallintoa ja ympäristöraportoinnin virtaviivaistamista koskevan työnsä;

9. pitää valitettavana, että eri syistä, kuten rajallisten tietotekniikka- ja henkilöresurssien vuoksi, joitakin toimintoja ei voitu toteuttaa kokonaisuudessaan vuonna 2018; panee huolestuneena merkille, että johtokunnan mukaan keskuksen valmius vastata edelleen asianmukaisesti toimintapolitiikan muutoksiin edellyttää sille osoitettujen ydinresurssien lisäystä tai nykyisten ydintehtävien laajamittaisempaa priorisointia ja/tai karsimista;

10. panee merkille komission suorittaman Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan ympäristön tieto- ja seurantaverkon (Eionet) arvioinnin päätelmät;

11. korostaa, että keskuksen tavoitteet ovat yleiseurooppalaisia ja että tästä syystä sen on tehtävä tiivistä yhteistyötä Euroopassa sijaitsevien kolmansien maiden kanssa;

12. panee merkille, että vuonna 2018 suoritetun johtokunnan ja työvaliokunnan toimintaa koskevan sisäisen arvioinnin tulokset pannaan täytäntöön vuonna 2019; kehottaa keskusta tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tässä yhteydessä toteutetuista toimenpiteistä;

Henkilöstöpolitiikka

13. panee merkille, että 31. joulukuuta 2018 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 98,39 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 124 toimesta oli täytettynä 3 vakinaista ja 119 väliaikaista tointa (vuonna 2017 hyväksyttyjä toimia oli 127); toteaa, että vuonna 2018 keskuksessa työskenteli lisäksi 63 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 19 kansallista asiantuntijaa;

14. panee merkille, että keskuksen mukaan eri sukupuolet eivät olleet vuonna 2018 tasapuolisesti edustettuina ylemmässä johdossa (seitsemän miestä ja kaksi naista) mutta että hallintoneuvostossa saavutettiin hyvä tasapaino (15 miestä ja 17 naista);

15. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta, että keskuksella ei ole erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyviä ajantasaisia toimintaperiaatteita; panee keskuksen vastauksesta merkille, että se on kartoittanut erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä vuodesta 2009 alkaen, ja toteaa, että luetteloa tarkistetaan parhaillaan, jotta siinä voidaan ottaa huomioon muutokset, jotka ovat seurausta keskuksen uudelleenorganisoinnista syyskuussa 2018; kehottaa keskusta viipymättä hyväksymään ja ottamaan käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyvät toimintaperiaatteet;

16. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen ehdotusta työpaikkailmoitusten julkistamisesta myös EU:n henkilöstövalintatoimiston verkkosivustolla julkisuuden lisäämiseksi; ymmärtää keskuksen vastauksessa esiin otetun kysymyksen, joka koskee tällaisesta julkaisemisesta aiheutuvia korkeita käännöskustannuksia; panee merkille, että keskus julkaisee työpaikkailmoituksia EU:n virastojen verkoston sivustolla ja sosiaalisessa mediassa, jotta saadaan lisää julkisuutta;

Hankinnat

17. pitää valitettavana, että 1,4 miljoonan euron sopimus irtisanottiin toimeksisaajan epätyydyttävien palvelusuoritteiden vuoksi ja keskus allekirjoitti joitakin kuukausia myöhemmin uuden kahden miljoonan euron etusijajärjestykseen perustuvan sopimuksen samantyyppisistä palveluista saman toimeksisaajan kanssa lisäämättä teknisiin eritelmiin seikkoja, joilla poistettaisiin riski siitä, että vastaavanlaisia ongelmia esiintyisi jälleen uuden sopimuksen yhteydessä; katsoo, että tällainen hankintakäyttäytyminen herättää vakavaa huolta keskuksen moitteettomasta varainhoidosta; kehottaa keskusta tekemään sopimuksia ainoastaan, jos palvelusuoritteiden voidaan odottaa olevan tyydyttäviä; kehottaa keskusta raportoimaan toimeksisaajan palvelusuoritteista tilintarkastustuomioistuimelle ja vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;

18. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta huolestuneena merkille, että keskus teki Copernicus-ohjelman paikallisten maakartoituspalvelujen hankintaa varten sopimuksen palveluista, joiden arvo ylitti kyseisen puitesopimuksen enimmäisarvon, mutta ei vahvistanut sitä muuttamalla sopimusta; panee keskuksen vastauksesta merkille, että keskuksen mukaan talousarvion enimmäismäärää korotettiin komission ohjeiden mukaisesti; kehottaa kuitenkin keskusta vahvistamaan ainoastaan julkisiin hankintoihin sovellettavien säännösten mukaiset sopimusmuutokset;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

19. panee merkille keskuksen nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset, jotka koskevat avoimuuden varmistamista, eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa sekä väärinkäytösten paljastajien suojelua; ilmaisee huolestumisensa siitä, että keskus ei ole ottanut käyttöön asiantuntijoiden eturistiriitoja koskevaa ilmoitusjärjestelmää;

20. korostaa, että hallintoneuvoston jäsenten ansioluetteloiden ja sidonnaisuusilmoitusten julkaisemisen olisi oltava pakollista;

Muita huomautuksia

21. panee merkille keskuksen pyrkimykset kustannustehokkaan ja ympäristöystävällisen työpaikan varmistamiseksi sekä toimet, joilla se pyrkii mieluiten vähentämään toimitiloihin ja matkoihin liittyviä hiilidioksidipäästöjä ja korvaamaan ne;

22. kehottaa keskusta keskittymään tutkimustensa tulosten levittämiseen yleisölle ja pyrkimään saavuttamaan yleisön sosiaalisen median ja muiden viestintäkanavien avulla;

23. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 14. toukokuuta 2020 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0121.